

Verslag vergadering raadsronde raadzaal d.d. 18 mei 2021

Verslag: Het Notuleercentrum

Raadsronde Sociaal Domein - GGD Zuid-Limburg

Aanwezig:

Voorzitter: de heer Van der Gugten
College: wethouder Bastiaans
Griffie: de heer Golsteijn (secretaris)
Ambtelijke de heer Kerstens
ondersteuning: mevrouw Dreessen en de heer Bovens (GGD)

Fractiewoordvoerders: Heine (CDA), Habets (SPM), Janssen (GroenLinks), Mertens (D66), Van Gool (PvdA), Limpens (VVD), Vreken (SP), Voorst (Partij Veilig Maastricht), Miesen (PVV), Schulpen (SAB), Meijer (50PLUS), Nuyts (Liberale Partij Maastricht), Tiber (Groep Gunther), Philipsen (Groep Alexander Lurvink)

Eerste termijn

De **voorzitter** verwelkomt de aanwezigen. De bijeenkomst wordt hervat met GGD Zuid-Limburg. Hij wijst erop dat een interruptie kan worden aangevraagd via de app. Mevrouw Nuyts is niet aanwezig.

CDA (Heine) geeft aan dat haar partij kan instemmen met het raadsvoorstel, zij vindt de zienswijze noodzakelijk. Zij heeft opmerkingen die voor alle gemeenschappelijke regelingen gelden. In hoeverre beperkt deelname aan de GR'en de bevoegdheden van de afzonderlijke gemeenteraden ten aanzien van het beleid en het budgetrecht? De beoogde efficiencywinst en de kostenbesparing worden niet altijd gehaald of zijn niet inzichtelijk.

SPM (Habets) vindt de voorgestelde zienswijze een goede zaak. De frictiekosten zijn rond de € 1 miljoen. De vraag is wanneer deze bekend waren en of de raad hierover eerder is geïnformeerd. Er staan investeringen op stapel voor de jeugdgezondheidszorg, voor 2022 € 2 miljoen, hoe worden de kosten gefinancierd? Hoe hoog worden de besparingen geraamd ten gevolge van efficiency, de samenvoeging van de vier organisaties? Leidt de nieuwe verdeelsystematiek voor de kosten van de jeugdgezondheidszorg tot meer of minder kosten voor Maastricht?

GroenLinks (Janssen) sluit aan bij de opmerkingen van het CDA over de rol van de gemeenteraad. Beslispunt 2 is duidelijk. Bij beslispunt 1, de zienswijze, de tweede bullet, daar is niet alleen de zin erg lang, hij loopt ook niet goed, daar zou misschien nog naar gekeken kunnen worden. Een ruimere toelichting van de wethouder is daar gewenst en meer duiding ook over ambities, financiële consequenties en mogelijke transparantie.

De **voorzitter** geeft aan dat aanpassingen aan een voorstel alleen via een amendement kan.

D66 (Mertens) spreekt zijn waardering uit voor de medewerkers van de GGD in deze tijd, ook al gaat het nu over het gemeentelijke deel. Hij spreekt de hoop uit dat het goed gaat met de vaste medewerkers. Het negatieve resultaat bij de jeugdgezondheidszorg dat is ontstaan, is al benoemd en het is jammer dat daar niet genoeg grip op is. De hoop is dat een andere verdeelsleutel beter is. Hij vraagt de wethouder een toelichting over wat er nog ondernomen had kunnen worden. D66 kan zich in hoofdlijnen verenigen met de Gemeenschappelijke Regeling.

De **voorzitter** wijst op de opmerking van de heer Janssen over de zin, het gaat om een enkel woordje en dat zal worden gecorrigeerd.

PvdA (Van Gool) spreekt haar waardering uit over de rapporten van de GGD. Ze vindt het zorgelijk dat de overschotten direct naar de tekorten van de JGZ gaan. Bij Veilig Thuis is een positief resultaat bereikt door efficiënter te werken en een grote daling van het aantal meldingen. Op de website is echter een kleine daling van het aantal meldingen te zien maar een stijging van het aantal adviezen. Betekent dit dat de meldingen

zwaarder zijn geworden? In hoeverre zoals in de prebegroting is aangekondigd, is er gekort op de trendbreuk en hoeveel was dat? Komen de voorstellen die een ambtelijke werkgroep bezig is te ontwikkelen, naar de raad? Ze vraagt de wethouder om een toelichting hoe de voorstellen worden gewogen, waarvoor wordt gekozen, wanneer daarover wordt beslist en wat de bandbreedte van de voorstellen financieel gezien is.

VVD (Limpens) heeft kennisgenomen van de stukken en heeft geen vragen of opmerkingen. De VVD stemt in met de beslispunten.

SP (Vrehan) complimenteert de GGD-medewerkers in deze moeilijke tijd. Hij heeft kennisgenomen van de voorlopige jaarrekening 2020 en de begroting 2021. De partij stemt in met de zienswijze. Is de nieuwe verdeelsystematiek voordelig of nadelig voor Maastricht? Er is bezorgdheid over de ontwikkelingen bij de GGZ. Is het proces voor verbetering opgestart? Hoe wordt de raad over die ontwikkeling geïnformeerd? Het aantal meldingen bij Veilig Thuis is groot, hoe kan er toch binnen de begroting worden gewerkt? Er staat dat het reguliere werk blijft liggen, welk werk is dat en hoe wordt de komende tijd ingehaald? Wat betekent het dat corona de komende jaren nog een flinke impact zal hebben op de reguliere gezondheidszorg?

Partij Veilig Maastricht (Garnier) onderschrijft de zienswijzen van de voorlopige jaarrekening en de ontwerpbegroting van de Gemeenschappelijke Regeling. Het is goed dat er een nieuwe systematiek voor JGZ wordt ingevoerd waardoor transparant en realistisch de kosten per gemeente kunnen worden berekend. Hij begrijpt dat dit gunstig is voor gemeente Maastricht en de regeling zal nader worden uitgewerkt door een ambtelijke werkgroep op regionaal niveau. Hij hoopt dat de raad in kennis wordt gesteld van de voortgang. Er zijn een aantal negatieve posten die met een aantal positieve zijn vereffend. Toch blijft er een negatief resultaat over dat wordt doorgeschoven naar de begroting 2023. COVID is in dit dossier een ongewisse factor die ervoor zorgt dat het tekort groter wordt. Dit zal goed moeten worden gemonitord. Hoe kan de wethouder hier invulling aan geven?

PVV (Miesen) bedankt de wethouder voor het beantwoorden van de open brief. Het werk van de GGD is goed. In de brief heeft hij kleine veranderingpunten aangegeven.

SAB (Schulpen) is het eens met de beslispunten. Hij wijst op een foutje in het raadsvoorstel op pagina 13. Daar wordt gesproken over 2015, 2016 en 2017. Dit klopt niet.

50PLUS (Meijer) complimenteert de GGD en zijn medewerkers voor wie het een onstuimig jaar is geweest. De partij vindt het vreemd dat er gesproken wordt over een voorlopige jaarrekening 2020. Wanneer komt de definitieve rekening? Kan dat in een beter leesbaar overzicht? Waarom is er geen balans gepresenteerd? Waarom ontbreken meerjarenramingen? De partij kan de gedachtegang niet volgen achter het voorstel dat het negatieve resultaat 2020 pas bestemd wordt in de begroting 2023. Dit is op 7 april door het algemeen bestuur besloten. Betekent dit dat het negatieve resultaat niet moet worden verwerkt in het eigen vermogen? Het is onduidelijk hoe de toename van de gemeentebijdragen van € 412.246 terug te vinden is in het overzicht op pagina 12 van het raadsvoorstel.

Groep Gunther (Tiber) verwijst naar de vragen van de PvdA, ook Groep Gunther wil dit weten, met het accent op de kosten van JGZ.

Groep Alexander Lurvink (Philipsen) heeft verder geen vragen.

De **voorzitter** meldt dat namens de GGD de heer Bovens en mevrouw Dreessen aanwezig zijn.

Wethouder Bastiaans complimenteert de GGD. GGD Zuid-Limburg was een van de betere GGD's van het land. De afgelopen periode heeft men laten zien erg flexibel te zijn; men was afhankelijk van de landelijke richtlijnen en beleid dat nogal eens switchte. Er is veel gevraagd van de medewerkers en er is continu geleverd. De invloed van de gemeente op de GR'en is beperkt. Het college zal de raad meenemen in de specifieke ontwikkelingen met name in de JGZ middels RIB's en informatierondes (**toezegging**).

De frictiekosten waren bij de vorige begroting al bekend. Wat betreft beslispunt 2, tweede bullet, is in de besprekingen rond de JGZ al veel eerder, in 2019, besloten om van vier JGZ's naar één JGZ te gaan. Er is gekeken naar een toekomstbestendige JGZ. In afwachting van het samengaan van de vier JGZ's is op een aantal posten dieper geïnvesteerd om ervoor te zorgen dat de professionals een eigentijdse organisatie kunnen gaan vormen. Bij de uitsplitsing van de begrotingen van de JGZ's zijn een aantal structurele posten en een aantal incidentele posten. Bij die laatste is nog niet stilgestaan omdat men eerst wilde komen tot samenvoegen van de vier organisaties.

De heer Bovens of mevrouw Dreessen zullen uitleggen hoe de incidentele kosten worden gefinancierd.

Er zijn verschillende werkgroepen met de verdeelsystematiek bezig met twee varianten: een systematiek op basis van jeugdigen en een op basis van aantal inwoners en gebouwen dat dienstdoet voor de JGZ. Het voornemen is om in 2023 daarmee van start te gaan. Het systeem op basis van jeugdigen zal voordeliger voor Maastricht uitpakken. Bij het systeem op basis van aantal inwoners en gebouwen is dat de vraag omdat Maastricht veel gebouwen heeft voor de JGZ.

Bij de tweede bullet merkt zij op dat dit aansluit bij de ambities van de gemeente, en bij 'Zuid springt eruit'. Wat betreft de trendbreuk is het zo dat de gemeente wil investeren zodat de volgende generatie gezonder opgroeit en er meer kansen voor hen worden gecreëerd. Maar om dat waar te maken, zijn er middelen nodig. Bij de trendbreuk zijn een aantal projecten opgezet die voor een deel door subsidies zijn gefinancierd maar die zijn eindig. Als de projecten worden gecontinueerd, moeten daar de middelen voor zijn. Ambities zijn mooi, maar die moeten dan nu, en in de toekomst kunnen worden gefinancierd. Het leek of de gemeente daar bij de JGZ niet scherp genoeg op is geweest. Daarom staat dat zo beschreven. De bedoeling is transparant te zijn naar de bestuurders en naar de raad.

Bij Veilig Thuis is er een plus. De organisatie staat er beter en het aantal meldingen lijkt door corona te zijn afgenomen. De vraag is of die meldingen niet zwaarder zijn, er zijn meer adviezen gegeven. De heer Bovens zal daar antwoord op geven.

Zij vraagt of de vraag van de heer Miesen herhaald kan worden.

50PLUS heeft opmerkingen over de leesbaarheid van de voorlopige jaarrekening. Zij wil weten wanneer de definitieve jaarrekening komt en hoe het zit met het negatieve resultaat voor 2023. De heer Bovens wordt gevraagd om daarop te antwoorden.

Partij Veilig Maastricht (Voorst) geeft aan dat COVID in dit dossier een ongewisse factor blijft die ervoor kan zorgen dat er een groter tekort optreedt. In het stuk staat dat dit goed wordt gemonitord. Op welke wijze wordt dit aangestuurd door de gemeente of is dit aan de GGD?

Wethouder Bastiaans antwoordt dat dit volledig aan de GGD is. De heer Bovens zal ook dit toelichten.

De heer Bovens dankt dat hij kan bijdragen aan het overleg.

Hij komt terug op de vorige bespreking met Omnibuzz, de samenwerking met Omnibuzz heeft goed uitgepakt. De testen en thuisbemonstering is op indicatie en dat betekent overleg met de huisarts en dat zorgt dat de GGD in uitzonderlijke situaties thuis kan bemonsteren. Dat was ook de situatie een jaar geleden, toen werd er alleen thuis bemonsterd. Daarna is overgestapt op grootschalig testen. Die andere faciliteit is toen teruggedrongen. De uitzonderingen worden nu bepaald door de vraagstelling. Thuis wordt alleen bemonsterd als er een noodzaak is. De GGD gaat niet naar mensen die contact hebben gehad en vijf dagen moeten wachten of ze klachten ontwikkelen. Dat bepaalt de inzet voor de thuissituatie.

Mevrouw Dreessen zal de financiële vragen beantwoorden. Hijzelf zal op de inhoud ingaan.

Veilig Thuis werkt efficiënter door de rolverdeling van backoffice en frontoffice, en het al of niet bespreken met het toegangsteam van gemeenten. Het is wel drukker geweest, maar dit is opgevangen door efficiënter te werken. De vraag zal zijn of er dan niet wat teruggeschakeld kan worden, maar daar is nog tijd voor nodig omdat onzeker was hoe het met het aantal meldingen zou gaan. In eerste instantie leek het of er minder meldingen en adviezen waren. Kennelijk was er in het begin dat mensen thuis werkten minder zicht op het voorkomen van incidenten achter de voordeur maar gedurende het afgelopen jaar kwamen er weer meer vragen en meldingen. De GGD wil bekijken wat dit betekent voor de bezetting.

De **voorzitter** merkt op dat het geluid van de microfoon van de heer Bovens niet goed is.

SPM (Habets) hoort de heer Bovens spreken over efficiënter werken en zij wil weten op welke manier dat dan is.

De heer Bovens antwoordt dat dit vooral in de processen is die anders ingeregeld zijn. Dit betreft de medewerkers aan de telefoon die meldingen zelfstandig afhandelen of terugleggen en sneller schakelen naar het toegangsteam bij de gemeenten. De medewerkers die de adviezen uitwerken zijn efficiënter gaan werken.

SPM (Habets) dankt voor de toelichting.

De heer Bovens antwoordt op de vraag van de heer Voorst dat alles wat COVID-gerelateerd is, waar extra uitgaven voor moeten worden gedaan, een-op-een wordt betaald door het ministerie. Ook naar de toekomst is daar een garantie voor. Wat nog niet bekend is, zijn de effecten op de algemene gezondheid en wat dit betekent voor de toekomst. Er zullen veel evaluaties plaatsvinden en op het moment zijn er gesprekken met het

ministerie over wat het betekent voor infectieziektebestrijding maar ook voor de publieke gezondheid in de zin van gezondheidsbevordering. De afgelopen periode heeft laten zien dat niet alleen qua leefstijl maar ook wat betreft druk op de gezondheid een aantal zaken kunnen worden verbeterd. De aandacht voor preventie is groter dan ooit. Naar het nieuwe kabinet zullen vanuit de publieke gezondheid vragen worden gesteld en financiële claims worden gelegd om deze ontwikkelingen te ondersteunen. De hoop is dat dit dan ook richting gemeenten zal gaan zodat GGD's in staat zullen zijn om stappen te zetten in relatie tot infectieziektebestrijding, gezondheidsbevordering en jeugdgezondheidszorg met name activiteiten die zijn uitgezet richting trendbreuk. Dit staat in allerlei ambitiedocumenten. Hij is het met de wethouder eens dat dit alleen kan worden gerealiseerd als ambities in concrete activiteiten worden vertaald maar ook in structurele financiering zoals die door de JGZ wordt gevraagd.

De **voorzitter** wijst nogmaals op de slechte verstaanbaarheid.

Mevrouw Dreessen is controller bij de GGD. In aanvulling op het COVID-verhaal geeft zij aan dat meerkosten worden gedeclareerd bij VWS, er is een tweejarige regeling afgesproken waarin iets is opgenomen over inhalen van achterstanden. Als er voor het inhalen van de reguliere zorg meer kosten moeten worden gemaakt en dat gebeurt op dit moment, vooral wat betreft de jeugdgezondheidszorg waar extra personeel voor nodig is, worden die kosten vergoed door VWS. De inhaalslag kan worden gemaakt en wordt gefinancierd door VWS en daar komt geen financiële claim richting gemeenten. De GGD verwacht weer op niveau te kunnen komen.

Een aantal zaken kunnen niet worden ingehaald, De na-ijleffecten van de pandemie op het reguliere verhaal en de publieke gezondheid moeten de komende jaren duidelijk worden. Dat is ook voor de GGD koffiedik kijken. Dat is mede de reden dat daar in de begroting 2022 niet specifiek financieel iets voor is opgenomen. Als er in 2022 nog spake is van pandemie of crisis, gaat de GGD ervan uit dat hierover afspraken te maken zijn met het ministerie zodat ook die kosten kunnen worden gedekt.

Over de jeugdgezondheidszorg werd gevraagd hoe de efficiency wordt gerealiseerd bij de samenvoeging en hoeveel dit oplevert. Dat is in een bestuurlijk stuk beschreven. Het kent een ingroei omdat de efficiency gerealiseerd moet kunnen worden en de afbouw van het personeel plaats moet vinden, maar de verwachting is dat dit structureel een efficiency van € 5 ton gaat opleveren bij de JGZ. Afzettend tegen de ambities zijn er minder meerkosten. Het heeft te maken met productiviteitverhoging maar ook kunnen een aantal zaken wat betreft overhead worden gecentraliseerd waar dat eerst door vier verschillende organisaties werd gedaan. Er zit ook harmonisatie van cao en afspraken voor personeel in.

Op de vraag over het doorschuiven van de kosten naar de begroting van 2023, antwoordt zij dat dit op verzoek van het bestuur is gedaan. In 2020 is er door COVID en ook in 2021 wat geld overgebleven. Het bestuur wil eerst zien wat het resultaat is van 2021 waarna kan worden besloten over de negatieve resultaten alvorens een taakstelling bij de JGZ neer te leggen of om gemeenten om geld te vragen. Daarom is gezegd in het traject bij de begroting 2023 die samengaat met de jaarrekening 2021, opnieuw naar het restant te kijken.

Daarnaast speelt bij de JGZ de kostenstijging in het kader van de ambities, dit heeft te maken met de trendbreuk en borging van subsidie. Er is een wettelijke taakuitbreiding zoals prenataal huisbezoek en dat heeft geen kostenverhogend effect want er is financiering voor, maar het verhoogt wel de begroting van de JGZ.

Op de vraag waarom is er een conceptjaarrekening en nog geen definitieve jaarrekening, is het antwoord tweeledig. Ten eerste moet volgens de wet de conceptrekening worden meegestuurd en ten tweede zegt de accountant dat hij pas een verklaring kan afgeven als de termijn tussen het vaststellen en de laatste bespreking niet te lang is. Men is bezig met de laatste afwikkeling van COVID-declaraties. Met de accountant is besproken dat dit financieel niets uitmaakt maar dat er tekstueel wat aanpassingen zijn. De verwachting is dat er in juni een definitieve jaarrekening is. Na de AB-vergadering van 2 juli zal deze naar de gemeente gaan en dat geldt ook voor de definitieve begroting.

Op de vraag over de leesbaarheid van de jaarrekening antwoordt zij dat dit conform BBV is, daarnaast is er een link naar het jaaroverzicht. Daar staan de belangrijkste gegevens en de infographics, en een inhoudelijk verhaal dat in overleg met de gemeente en de GGD zo is opgezet om het zo publieksvriendelijk mogelijk te maken. Er kan snel worden doorgeslikt naar verschillende onderwerpen.

Wat betreft de begroting 2022, daarin staat de meerjarenraming en een balans en zijn de pagina's doorgeven waar deze staan.

Tweede termijn

De **voorzitter** stelt voor dat partijen aangeven of het stuk rijp is voor besluitvorming en een hamerstuk of bespreekstuk betreft.

CDA (Heine) heeft geen vragen en vindt het een hamerstuk.

SPM (Habets) krijgt het gevoel dat bij de JGZ nogal wat organisatiewijzigingen zijn: er moet een organisatie op poten worden gezet en uitgewerkt worden. Zij vraagt de wethouder hoe vaak de raad op de hoogte zal worden gehouden over financiële wijzigingen waarbij gemeenten kosten voor hun rekening moeten nemen.

GroenLinks (Janssen) bedankt de wethouder en aanwezigen van de GGD voor hun antwoorden. Het stuk is rijp voor besluitvorming en een hamerstuk.

D66 (Mertens) vindt het rijp voor besluitvorming en een hamerstuk.

PvdA (Van Gool) sluit zich bij voorgaande spreker aan.

VVD (Limpens) sluit zich bij voorgaande spreker aan.

SP (Vreken) bedankt de aanwezigen voor hun uitleg. Het stuk is rijp voor besluitvorming en een hamerstuk.

Partij Veilig Maastricht (Voorst) sluit zich bij voorgaande spreker aan en denkt dat de wethouder blij is dat er geen financiële consequenties zijn verbonden aan de gevolgen van COVID. Hij bedankt de GGD nogmaals voor de inzet.

Voor **SAB** (Schulpen) en **PVV** (Miesen) is het rijp voor besluitvorming en een hamerstuk.

50PLUS (Meijer) vindt het rijp voor besluitvorming maar nog geen hamerstuk. Ze neemt het terug naar de fractie.

Groep Gunther (Tiber) vindt het rijp voor besluitvorming maar nog geen hamerstuk. Ze dankt nogmaals voor het goede werk van de GGD.

Groep Alexander Lurvink (Philipsen) sluit aan bij de dankbetuigingen. Het stuk is rijp voor besluitvorming en een hamerstuk.

Wethouder Bastiaans geeft aan dat op het moment dat overschrijdingen niet binnen de begroting kunnen worden opgevangen, er een voorstel tot begrotingswijziging richting de raad gaat.

SPM (Habets) vraagt of de raad maximaal twee keer per jaar hierover wordt geïnformeerd of dat vaker kan.

Wethouder Bastiaans kijkt voor het antwoord op die vraag naar mevrouw Dreessen.

Mevrouw Dreessen geeft aan dat dit in principe vaker dan twee keer per jaar kan, maar dit is afhankelijk van de timing omdat dit via AB en DB naar de raden gaat om zienswijzen in te brengen. Het AB vergadert vier keer per jaar. Er wordt wel geprobeerd om zo goed mogelijk af te stemmen met de trajecten die lopen. Het probleem is dat als er een begrotingswijziging in het najaar komt, veel gemeenteraden geen begrotingswijziging meer behandelen omdat ze met de eigen begroting bezig zijn. Vandaar dat het vaak beperkt is tot twee keer per jaar, maar het kan vaker. Als de noodzaak daarvoor is, dan wordt dit tussentijds aan de raad aangeboden.

SPM (Habets) bedankt voor de toelichting. Het stuk is rijp voor besluitvorming en een hamerstuk.

De **voorzitter** geeft aan dat de redactiewijzigingen zoals ingebracht door de heer Janssen worden uitgevoerd. Hij concludeert dat iedereen vindt dat het stuk rijp is voor besluitvorming. Nog niet iedereen vindt het een hamerstuk. Hij bedankt iedereen voor zijn inbreng, met name de heer Bovens en mevrouw Dreessen.